

Tähis	TVK-13.6
Viide	PVK-13
Versioon	03

Kinnitas:		Merle Keps	Kvaliteedijuht	
Koostas:		Polina Savitski	Osakonnajuht	08.03.2024
	Allkiri	Ees- ja perekonnanimi	Ametikoht	Kuupäev

SOBIVUSUURING

Teostamine ja info: Verekeskus, Verekabinet, Puusepa 8, B korpus, tel. 7319368

Sobivusuuring ehk seroloogiline doonorvere sobivusproov näitab, kas sobitatavad doonori erütrotsüüdid sobivad konkreetsele patsiendile ülekandmiseks ehk kas patsiendi veres on antikehi doonori erütrotsüütide pinnal olevate antigeenide vastu.

Enne sobivusuuringute teostamist peab olema kinnitatud patsiendi AB0- veregrupp ja Rh(D) ning tehtud erütrotsütaarsete antikehade sõeluuring.

Kui patsiendil on kunagi leitud kliiniliselt olulisi antikehi, peab sobivusproovi teostaja otsima sobitamiseks alati antud antikeha suhtes antigeen-negatiivsed ERS-d.

Vastsündinutel ja imikutel kuni 4. elukuuni tuleb sobivusuuring teha võimalusel ka ema verega. Vastsündinu hemolüütilise tõve korral tuleb seroloogiline sobitamine teha ka ema verega.

Uuritav materjal, selle võtmine, saatmine ja säilitamine

Katsuti: EDTA (K2E/K3E) katsuti (lilla korgiga), vastsündinutel EDTA (K2E/K3E)mikro (roosa-lilla-punane)

Analüüsitar kogus: Üks katsuti (3 ml või 6 ml) veeniverd, vastsündinutel vähemalt 0,2 ml kapillaarverd

- Proov ei tohi olla hemolüütiline!
- Sobivusuuringuid ei ole lubatud teha katsutist, mis on saadetud AB0- ja Rh(D) veregrupi määramiseks ning antikehade sõeluuringuks.
Sobivusuuringute tegemiseks tuleb võtta uus vereproov järgides patsiendi identifitseerimise nõudeid.
- Ainult erakorralises situatsioonis abi osutamise korral, kui immunoematoloogilistele uuringutele kuluv aeg ja patsiendi identifitseerimise vea tekkimise oht on minimeeritud, on lubatud teha kõik immunoematoloogilised uuringud ühest patsiendi vereproovist ja see tuleb dokumenteerida vormi VKL-226 „Veretoote tellimine“ eriolukordade lahtris „Sobivusproovid veregrupi määramise vereproovist“.
- 48 tunni, erandjuhul 72 tunni jooksul vereproovi võtmisest on võimalik teha sobivusuuringuid samast vereproovist
- Vastsündinutel ja imikutel kuni 4. elukuuni saata sobivusproovideks ka ema veri.

Säilivus: toatemperatuuril 24 tundi, +2° ... +8° C juures 48 tundi

Analüüsi tegemise aeg: ööpäevaringselt

Analüüsi ringlusaeg (aeg proovinõu registreerimisest laboris kuni tulemuse kinnitamiseni) on 5 tundi, CITO! analüüsidel 1,5 tundi.

Tähis	TVK-13.6
Viide	PVK-13
Versioon	03

Analüüsimeetod: : mikroplaadi meetod, mis põhineb IAT meetodil Capture tehnoloogiaga analüsaatoril Immucor Neo või indirektne antiglobuliinist kolonnaglutinatsioonitehnikas

Vastuse vorm:

- sobib - ERS doos on patsiendile seroloogiliselt sobiv ja lubatud patsiendile ülekandeks
- ei sobi - ERS ei ole seroloogiliselt patsiendile sobiv

Seroloogiliselt mitesobivaid ERS patsiendile ülekandeks ei väljastata, välja arvatud kui seroloogiline mitesobivus on tingitud ravimi toimest (nt. Daratumumab ravil olev patsient), autoantikehadest või tõestatud ebaspetsiifilisest geelreaktsioonist. Mitesobivusest teavitatakse raviarsti.

Näidustus ja kliiniline tähendus:

- ERS ülekanne

Sobivusuuringute tulemused kehtivad 3 päeva alates patsiendilt vereproovi võtmisest (v.a. ambulatoorsetel juhtudel, HOHÜ ja maakonnahaiglate sobivusproovidel on kehtivus 5 päeva).

Sobivusuuringute tulemused vastsündinutele ja imikutele kuni 4. elukuuni kehtivad 28 päeva, kui on tehtud sobitamine ka ema verega.

Kui sobivusuuringute teostamine ema verega ei ole võimalik on sobivusproovide kehtivus 5 päeva.